

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/90/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214717
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712214717.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpenému Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 5C/248/2012-79 zo dňa 3. decembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Nárok navrhovateľa posudzoval podľa § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 9 ods. 1, 2, 4, § 16, § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom v čase podania žiadosti o udelenie poverenia.

Prvostupňový súd konštatoval, že o nárokoch na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom rozhoduje súd. Poškodený sa však môže domáhať súdnej ochrany až po tom, čo písomne požiadal príslušný orgán, teda v danom prípade Ministerstvo spravodlivosti o predbežné prerokovanie žiadosti a odškodnenie a tento orgán neuspokojil nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Doručenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku bolo doručené Ministerstvu spravodlivosti SR, ktoré túto skutočnosť aj potvrdilo, avšak ďalej uviedlo, že navrhovateľ mu neposkytol súčinnosť, nakoľko žiadosť nemala požadované náležitosti. Okresný súd nemal preukázané, že by nárok navrhovateľa na náhradu škody, alebo jeho časti bol do rozhodnutia súdu uspokojený.

Pri posúdení nároku navrhovateľa v súlade s jeho návrhom na začatie konania a oboznámením sa s pripojeným exekučným spisom okresný súd konštatoval, že navrhovateľ v návrhu uvádzal nepravdivé údaje týkajúce sa obdobia nečinnosti súdu pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Jednoznačne z exekučného spisu bolo možné zistiť, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná dňa 19.07.2010, žiadosť zamietnutá uznesením zo dňa 12.08.2010, exekútorovi doručené 18.08.2010. Na základe uvedeného okresný súd vyvodil záver, že nemožno konštatovať žiadne porušenie lehoty na rozhodnutie a z akého dôvodu uvádzal navrhovateľ nepravdivé skutočnosti týkajúce sa obdobia, kedy malo dôjsť k omeškaniu, resp. prieťahom v konaní.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ argumentoval aj tým, že exekučný súd sa pri rozhodovaní o jeho návrhu dopustil zbytočných prieťahov, čím porušil jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a požadoval, aby súd konštatoval porušenie uvedeného práva, prvostupňový súd k tejto požiadavke navrhovateľa uviedol, že existenciu zbytočných prieťahov v súdnom konaní môže určiť len Ústavný súd SR, ktorý má právomoc rozhodovať o porušení ústavných práv fyzických a právnických osôb, súd môže pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. len v prípade tak, ako na to poukázal odporca vo svojom vyjadrení. Ich konštatovania či už vo výsledkoch vybavenia žiadosti, na prieťahy žiadosti

na prešetrenie vybavenia sťažnosti, na prietahy právoplatným rozhodnutím vydanom v disciplinárnom konaní, právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, o porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti konštatujúcom porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Záverom okresný súd konštatoval, že navrhovateľ nesplnil svoju dôkaznú povinnosť v zmysle § 120 ods. 1 O. s. p. v tomto sporovom konaní a netvrdil a ani nepreukázal, kedy a ktorý štátny alebo súdny orgán a ktorým rozhodnutím zistil existencie prietahov v súdnom konaní, keďže rozhodovanie o tejto otázke nepatrí do právomoci súdu prvého stupňa.

Okresný súd mal za to, že exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelení poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci konal riadne. Všetky úkony smerovali k rozhodnutiu o návrhu oprávneného a boli vykonané v súlade s Exekučným poriadkom. Okresný súd nemal v konaní preukázané žiadne prietahy v exekučnom konaní, teda opomenutie vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, t. j. nemal preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Z dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že sa 15-dňová lehota vzťahuje aj na rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Okresný súd preto návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. a odporcoví, ktorý mal vo veci plný úspech, však právo na náhradu nepriznal.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Namietal, že v konaní došlo k vadám - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Súd prejednal vec v neprítomnosti odporcu a jeho právneho zástupcu. Navrhovateľ riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Súd preto nemohol postupovať podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. a vec prejednať v neprítomnosti navrhovateľa. Ak tak spravil, odňal tým navrhovateľovi právo na konanie pred súdom. Poukazuje na ust. § 15 O. s. p. Navrhovateľ uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodovaciu prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove. Tiež poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Za takýchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. Konečné rozhodnutie vo veci neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Navrhovateľ podáva proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolanie, pričom v čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, čo zakladá porušenie práva navrhovateľa na súdnu ochranu. Navrhovateľ nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Navrhovateľ sa nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonával a založil na nich svoje rozhodnutie. Za takejto procesnej situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva navrhovateľa na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možností konať pred súdom. Navrhovateľ ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Navrhovateľ tvrdí, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. V situácii, kedy bolo potrebné vo veci vykonať dokazovanie navrhnutým dôkazom - listinami založenými v exekučnom spise a za stavu, kedy sa odporca vôbec nevyjadril k podanej žalobe, mal súd umožniť navrhovateľovi uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým, ako aj k právnym otázkam, čím súd porušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Súd vykonával dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia

akéhokoľvek dôvodu určil sám. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Ak odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu v zmysle ust. § 114 ods. 3 O. s. p., mal súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p. Skutkovým základom sa mal stať navrhovateľom tvrdený skutkový stav. Namiesto toho súd bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním. Súd úplne ignoroval všetky tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správu informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštové a telekomunikačné výdaje. V tejto časti je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, je prejavom svojvôle súdu a je potrebné ho ako arbitrárne zrušiť. Z odôvodnenia rozsudku vôbec nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Rovnako sa to však týka chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Navrhovateľ nesúhlasí ani s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník. V prípade, ak by došlo k rozhodnutiu súdu o návrhu v zákonnej lehote, náklady na správu by prešli na súdneho exekútora a boli by časom transformované do podoby trov exekúcie. Pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Navrhovateľ hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo. Navrhovateľa nepoučil podľa ust. § 120 ods. 4 O. s. p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Navyše množstvo dôkazov vzniklo po podaní žaloby. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj práv na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Predsa sám súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť aj nesprávny úradný postup nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod. Rozhodnutie súdu je vnútorne rozporné. Napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy žalobcovi. Rozhodnutie založené na skutkovej a právnej chybe súdu nie je v právnom štáte udržateľné. S poukazom na uvedenú argumentáciu žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu na opätovné prejednanie.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým žalobný návrh zamietol a vo výroku, ktorým rozhodol o trovách konania zrušil v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) O. s. p. a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

V zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Navrhovateľ opakovane namieta postup okresného súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, keď okresný súd napriek jeho neprítomnosti vykonal pojednávanie, neoboznámil ho s vykonanými dôkazmi, neumožnil mu byť oboznámený s obsahom prednesov protistrany, vyjadriť sa k nim a neumožnil mu navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí ísť však o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Je právom a zároveň povinnosťou účastníka zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu.

V zmysle ust. § 101 ods. 2 O. s. p., súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Predvolanie na nariadený termín pojednávania bolo navrhovateľovi, ako aj jeho právneho zástupcu doručené včas, viac ako 5 dní pred termínom pojednávania, teda v dostatočnom predstihu pred termínom pojednávania. Dôvody uvedené navrhovateľom nebolo možné považovať za dôležité dôvody pre odročenie pojednávania. Tieto spočívali v námietke, že navrhovateľovi neboli oznámené výsledky procesných postupov sudcu a súdu, ktoré by boli základom pre spoľahlivé riešenie otázky zachovania nestrannosti súdu a ustanovenia nestranného zákonného sudcu.

Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní. Svoje oprávnenia môže účastník realizovať za predpokladu, že sa pojednávania zúčastní. Za odňatie možnosti konať pred súdom ako odvolací dôvod možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka. Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Tým si sami zmarili možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia, a to najmä možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a tvrdeniam protistrany, právo na poučenia v zmysle ust. § 118 ods. 2 O. s. p., ako aj v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p., ktoré sa realizujú spravidla na pojednávaní (vo vzťahu k prítomným účastníkom).

Okresný súd postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa.

Podstatná časť odvolania navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca (hoci v odvolaní nesprávne navrhovateľ udáva, že vo veci rozhodol krajský súd, v súdnej veci však rozhodnutie krajského súdu o námietke zaujatosti neexistuje). V súdnej veci však neboli zákonnou sudkyňou oznámené skutočnosti v zmysle ust. § 15 ods. 1 O. s. p., pre ktoré by bola vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci. Hoci navrhovateľ poukazuje na svoje tvrdenia uvedené v návrhu týkajúce sa dôvodov, pre ktoré podľa jeho názoru príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, navrhovateľ explicitne vylúčil podanie námietky zaujatosti, keď na výzvu súdu uviedol, že námietku zaujatosti nepodáva. Nebol teda daný dôvod na rozhodnutie nadriadeného súdu o vylúčení či nevylúčení zákonnej sudkyne z prejednávania a rozhodovania veci.

Požiadavka nestrannosti súdu vyplýva tak z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pokiaľ aj neexistuje žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, odvolací súd môže posúdiť túto otázku samostatne. Krajský súd však v skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom okresného súdu, na ktorom vykonáva zákonná sudkyňa funkciu sudcu, nevidí dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne z prejednávania aj rozhodovania veci.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 1Nc 86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v prejednávanej veci zákonná sudkyňa nekonala a nerozhodovala v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne JUDr. Nory Zátokovej z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Odvolacie námietky odvolateľa, týkajúce sa dôvodov zamietnutia návrhu na prerušenie konania, sú zmätočné, nakoľko v danom konaní otázka návrhu na prerušenie konania vôbec v danom konaní nevystala.

Okresný súd konštatoval neexistenciu nesprávneho úradného postupu ako základnej podmienky pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Nesprávny úradný postup je definovaný v ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a za osobitné právne skutočnosti je potrebné považovať: 1. porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť právny úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote a 2. zbytočné prietahy v konaní. Hoci za nesprávny úradný postup zákon považuje aj ďalšie skutočnosti, vychádzajúc zo skutkového odôvodnenia žalobného návrhu, navrhovateľ poukázal práve na tieto dve rôzne skutočnosti. Odvolací súd má za to, že navrhovateľ dôvodne v odôvodnení odvolania upozorňuje, že okresný súd nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj práv na prejednanie veci v primeranej lehote a v tejto časti je odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu vnútorne rozporné. Ako odvolací súd zistil z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu, tento konštatoval, že v danom prípade bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatila, s ktorým čiastkovým záverom sa odvolací súd pri nešpecifikovaní účinnosti predmetného ustanovenia nemohol stotožniť. Zároveň konštatoval, že všeobecný súd konajúci o nároku na náhradu škody za nesprávny postup nemá právo konštatovať prietahy v konaní, pričom poukázal na tú skutočnosť, že všetky úkony smerovali k rozhodnutiu o návrhu oprávneného a boli vykonané v súlade s Exekučným poriadkom, čím nemal preukázané žiadne prietahy v súdnom konaní. V danej časti má odvolací súd za to, že odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu je nepresvedčivé, vyvolávajúce pochybnosti v súvislosti s tým, že prvostupňový súd nedostatočne vyhodnotil otázku nesprávneho úradného postupu v súvislosti so zbytočnými prietahmi v konaní v nadväznosti na časové okolnosti vydania samotného rozhodnutia exekučného súdu. A to aj z toho dôvodu, že v čase, kedy došlo k namietanému nesprávnemu postupu, neplatilo ešte ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinné od 01.01.2013, hoci okresný súd v napadnutom rozsudku toto ustanovenie citoval. Ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinné od 01.01.2013 nemožno na danú vec aplikovať, keďže je potrebné použiť ustanovenie zákona v čase, kedy boli naplnené rozhodné právne skutočnosti pre vznik nároku. Vzhľadom na to, že zákon účinný v čase, keď došlo k rozhodným skutočnostiam, posúdenie nesprávneho úradného postupu, spočívajúceho v zbytočných prietahoch bližšie nešpecifikuje, posúdenie tejto otázky je na úvahe súdu, pričom táto úvaha musí byť riadne odôvodnená tak, aby rozhodnutie nebolo arbitrárne. V odôvodnení rozhodnutia, ktorým súd rozhoduje o otázke nesprávneho úradného postupu v súvislosti s porušením povinnosti orgánu verejnej moci urobiť

úkon alebo vydať rozhodnutie v nadväznosti na zbytočné prietahy v konaní, musí výstižne, zrozumiteľne a presvedčivo podať výklad svojho myšlienkového postupu, ktorý ho priviedol k záveru, že v predmetnej veci ide alebo nejde o nesprávny úradný postup, a prečo tomu tak je (§ 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., § 157 ods. 2 a § 167 ods. 2 O. s. p.). Pre záver o zbytočných prietahoch je potrebné posúdenie časovej primeranosti vydaného rozhodnutia v súvislosti s ďalšími okolnosťami prípadu. Medzi takéto okolnosti patrí správanie sa oprávneného, jeho súčinnosť, iné procesné prekážky, vrátane ďalšieho priebehu konania, postupu exekútora a exekučného súdu.

Bez toho, aby súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dostatočne a relevantne uviedol dôvody, na ktorých je rozhodnutie založené, odôvodnenie jeho rozhodnutia je nezrozumiteľné, nepresvedčivé a neobhájiteľné, v dôsledku čoho je toto rozhodnutie, v časti týkajúcej sa nesprávneho úradného postupu v súvislosti s porušením povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v nadväznosti na zbytočné prietahy v konaní, nepreskúmateľné. Dôvody, ktoré viedli okresný súd k zamietnutiu žalobného návrhu vo vyššie špecifikovanej časti, nemôže zistiť nielen odvolací súd pri svojej prieskumnej činnosti, ale nemôže ich zistiť ani odvolateľ, ktorému tak postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Bolo mu totiž znemožnené posúdiť, ako súd prvého stupňa vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa pri svojom rozhodnutí spravoval.

Z uvedeného dôvodu prichádzalo do úvahy len zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f), ods. 2 O. s. p.), čoho dôsledkom bolo zároveň aj nesprávne posúdenie v zmysle § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p.

Okrem toho, za situácie, keď sa prvostupňový súd riadne nevyporiadal s prvým predpokladom vzniku objektívnej zodpovednosti, je z pohľadu odvolacieho súdu predčasné hodnotiť ďalšie predpoklady objektívnej zodpovednosti. Následne v odôvodnení svojho rozhodnutia jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyloží svoje myšlienkové pochody o tom, ako posúdil nesprávny úradný postup v súvislosti s porušením povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v nadväznosti na zbytočné prietahy v konaní a zo skutkových zistení vyvodí právne závery takým spôsobom, aby jeho rozhodnutie bolo jasné, zrozumiteľné, dostatočne odôvodnené a presvedčivé (§ 157 ods. 2 O. s. p.), vyporiada sa pritom aj s výhradami navrhovateľa, prezentovanými v odvolaní.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok prípustný nie je.